№ 52. Wtorek 4. Marca 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Inserсya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Gmina kolonialna *Reichau* obowiązała się dla założenia szkoły trywialnej u siebie:

1) Odstąpiony na zawsze na szkołę budynek pod l. 18. z należącemi do tego zabudowaniami utrzymywać zawsze w dobrym stanie.

2) Na utrzymanie nauczyciela płacić rocznie gotówką 47 zł. 25 c. w. a., a w ziarnie 32 niz. austr. mierzyc zboża, a oraz zajmować się obrabianiem ofiarowanych już dawniej nauczycielowi ról i łąk, stanowiących połowę parceli pod nr. top. 54, 55, 988, 989, 1693, 1694, 917, 941, 4380 i 4845, (których druga połowa znajduje się w używaniu plebana), i parceli nr. 992, razem objętości 6 morgów i 548 sążni kwadratowych.

3) Na opał szkoły dostarczać rocznie 6 niż. austr. sągów miekkiego drzewa, i zajmować się opalaniem i ochędóstwem szkoły.

4) Wszelkie porządki szkolne utrzymywać zawsze w dobrym stanie, a w razie potrzeby sprawiać nowe; nakoniec

5) zastrzega sobie gmina prawo prezentacyi nauczyciela.

C. k. Namiestnictwo uważa za miły obowiązek podać udowodnioną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu dążność ku poparciu oświaty ludu z wyrazem należytego uznania do wiadomości powszechnej.

Wiedeń, 1go marca. Dnia 28go z. m. wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany VIII. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Ten zeszyt zawiera:

Nr. 13. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 13. lutego 1862, ważne we wszystkich krajach koronnych, w których obowiązuje ustawa z 26. stycznia 1853 Dz. u. p. nr. 18, względem odbierania taxy depozytowej przy wydawaniu pożyczek z mas depozytowych a względnie z pojedynczych mas sierocińskich i kuratelnych.

Nr. 14. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 17. lutego 1862, ważne na całem terytoryum celnem, względem rozszerzenia manipulacyi celnej, przyzwolonej dla transportów na kolei żelaznej przez obce terytoryum odgraniczone linią celną od Asch po Kraków, także na transporta przewozowe zwykłemi gościńcami.

Nr. 15. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 20. lutego 1862, względem ułatwienia kontroli celnej co do przerabiania zagranicznego cukru.

Nr. 16. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 22. lutego 1862, ważne w krajach koronnych powszechnego terytoryum celnego, w których obowiązuje regulamin ceł i monopolów państwa, mocą którego uwolnione zostały przędzalnie bawełny w okręgu pogranicznym ku niemieckiemu związkowi celnemu od kontroli poboru surowej bawełny i od obowiązku prowadzenia urzędownie przygotowanych dzienników sprzedaży.

Z tym zeszytem wyszedł oraz i został rozesłany *rejestr osnowy* wydanych w miesiącu *lutym* 1862 zeszytów Dziennika ustaw państwa.

Przegląd polityczny.

Lwów, 3. marca. Ciągle jeszcze nadchodzą tak z naszego kraju jak i ze wszystkich prowincyj monarchyi liczne opisy uroczystości, z jaką obchodzono rocznicę nadania konstytucyi na dniu 26. z. m.; jest to najlepszy dowód, jak ludy Austryi oceniają ten wzniosły akt łaski swojego Monarchy.

Z kroniki naszej domowej mamy dziś smutną wiadomość do zapisania; nasz kościoł krajowy poniósł dnia wczorajszego dotkliwą stratę w osobie księdza Jasińskiego, biskupa przemyskiego, który w nocy z 2. na 3. b. m. umarł w naszem mieście po długich cierpieniach, osierocając dyecezyę przemyską po niespełna dwuletnim zarządzie.

Wiadomości ze stolicy państwa ograniczają się prawie na samych rozprawach izby deputowanych rady państwa. Na przedwczorajszem posiedzeniu tej izby toczyły się dalsze rozprawy jeneralne nad wnioskiem Taschека względem adwokatury. Za wolnością adwokatury przemawiali pp. Giskra, który przedłożył osobny wniosek w tej sprawie, Wieser i Ryger; skończyła się zaś debata przyjęciem większością głosów wniosku Giskry tej treści: że wykonywanie adwokatury ma być dozwolone każdemu, kto się wykaże, że posiada wymagane prawem uzdolnienie do tego zawodu. Zresztą panuje zupełna cisza w główniejszych sprawach krajowych. *Gazeta wiedeńska* ogłasza tylko wypracowane w wydziałach izby projekta do ustaw względem opodatkowania gorących napojów i projekt ustawy prasowej; a z Węgier zasługuje tylko na wzmiankę ogłoszony w *Sürgöny* okólnik namiestnictwa węgierskiego, który powiada wyraźnie, że stan prowizoryczny będzie tak długo zatrzymany w Węgrzech, dopokąd w porozumieniu z sejmem krajowym nie nastąpi regulacya systemu komitatowego i rozwiązanie bieżących kwestyi prawno-politycznych.

Nie miła dla Cesarza Napoleona sprawa dotacyi hrabi Pelikao skończyła się wreszcie; ciało prawodawcze nie dało się ugiąć w oporze swoim żadnemi względami i na posiedzeniu z 28. z. m. odrzuciło odnośny projekt większością głosów. Opinia publiczna przepowiada już z tego wypadku bliskie rozwiązanie izby, chociaż nie zdaje nam się to podobnem do prawdy, gdyż właśnie przy teraźniejszem wzburzeniu umysłów we Francyi mogłyby wybory do nowej izby wypaść jeszcze niekorzystniej dla rządu. Zresztą jest ciągle jeszcze ostatnia przemowa księcia Napoleona w senacie głównym przedmiotem rozmowy i rozpraw dziennikarskich. Strona przeciwna, mianowicie partya klerykalna, utrzymuje koniecznie, że książę nie mówił: precz z zdrajcami — lecz: precz z księżami, z czem nawet miał się wygadać sam książę przed swoimi przyjaciołmi; a podług ostatniego telegramu z Bruxelii miał także poseł austryacki książę Metternich wystąpić z reklamacyą przeciw tej mowie, na co otrzymał od pana Thouvenela odpowiedź, że rząd cesarski nie przyjmuje na siebie żadnej odpowiedzialności za słowa księcia Napoleona, i że przy najpierwszej sposobności nie omieszka stwierdzić publicznie przyjaźnych stosunków między Austryą i Francyą. Rozprawy senatu z 26. i 27. z. m. były już znacznie spokojniejsze, gdyż odnosiły się głównie do spraw finansowych i algierskich; jednak spodziewają się jeszcze żwawszej debaty nad sprawą rzymską, w której książę Napoleon zamyśla znowu głos zabierać. W końcu wspomnieć jeszcze możemy ze spraw francuskich, że układy względem traktatu handlowego z Prusami i niemieckim związkiem celnym są już prawie skończone.

W Anglii koncentruje się teraz również całe życie polityczne w rozprawach parlamentu, które jednak rzadko kiedy wychodzą z koła spraw domowych. Nieco ciekawsze było tylko posiedzenie izby niższej z 24., na którem wytoczyła się sprawa deputowanego irlandzkiego pana O'Donoghue ze sekretarzem dla Irlandyi sir Robertem Peel, którego ten deputowany wyzywał na pojedynek za ubliżające wyrazy o meetyngu dublińskim podczas sporu amerykańskiego. Wdał się jednak w tę sprawę lord Palmerston, i skończyło się na tem, że p. Donoghue przeprosił izbę za naruszenie przywileju wolności mowy w parlamencie. Także posiedzenie izby wyższej z 27. z. m. było cokolwiek ważniejsze dla dwóch interpelacyj: względem zachowania się Anglii w obec blokady południowych portów amerykańskich i względem wydanej w ostatnich czasach proklamacyi w Neapolitańskiem przeciw bandytom. Lord Russel odpowiedział na pierwszą, że rząd angielski wyjaśnił już dostatecznie swoją politykę w depeszy do p. Lyonsa (zapowiadającej zupełną neutralność), a co do drugiej, że proklamacya ta wydana została bez rozkazu rządu piemonckiego, i że baron Ricasoli, chociaż uznał potrzebę surowych środków przeciw bandytom, rozkazał przecież wykonywać je z ludzkością. — Wyspa Malta wyprawiła temi czasy także demonstracyę polityczną, ale na rzecz Papieża i Króla Franciszka II., przyczem miał doznać zniewagi tamtejszy konzul piemoncki. Sprawę tę przypisują tamtejszemu komitetowi burbońskiemu.

Wieść o słabości Króla sardyńskiego nie potwierdziła się dotąd; a zresztą zasługują z półwyspu włoskiego na uwagę tylko doniesienia o nowych utarczkach z bandytami pod Pompeją i Melfi,— z których szczególnie ostatnia, gdzie na czele rojalistów walczyła małżonka byłego porucznika neapolitańskiego Caruso, miała być dość krwawa, i odświeżona znowu wieść o koncentracyi wojsk piemonckich u granicy rzymskiej.

Zapał w sprawie uznania królestwa włoskiego w Prusiech ostygł już widocznie; wprawdzie przyjęła komisya izby deputowanych prawie jednogłośnie odnośny wniosek, ale rząd odmówił jej z swojej strony wszelkiego udziału w obradach, ponieważ kwestya ta zaczyna wywierać szkodliwy wpływ na bieżące sprawy polityki europejskiej; i łatwo być może, że wniosek ten nie utrzyma się przy jeneralnych debatach w izbie. Równie niepomyślnie stoi teraz także sprawa reformy związkowej w izbie pruskiej. Jak wiadomo, wniesione zostały w tej sprawie trzy oddzielne wnioski: Albrechta, Schulza i Bresgena, z których p. Bernstorff uznał pierwszy za najodpowiedniejszy widokom rządu. Teraz jednakże połączyła komisya izby wszystkie te wnioski w jeden, w którym uznaje stosunek austryackiego terytoryum związkowego do rzeszy niemieckiej za nierozwiązalny, i żąda w granicach związku ściślejszej unii państw niemieckich pod zwierzchnictwem korony pruskiej i utworzenia spólnego parlamentu niemieckiego. Rządowy jednak komisarz pan Hepke, który miał udział w tych obradach komisyi, oświadczył, że rząd nie może się zgodzić ani na motywa, ani też na rezolucyę komisyi w tej sprawie.

Co do powstania greckiego donosi ostatni telegram z Konstantynopola, że rozruch w Trypolitzy został przytłumiony, i że 20go z. m. pobici zostali powstańcy pod Nauplia; zresztą ma panować spokój w całym Peloponezie, a Nauplia zamknięta od morza i od lądu będzie musiała albo poddać się dobrowolnie, albo będzie oblegana. Na wszelki sposób zdaje się, że powstanie to nie znalazło odgłosu w kraju, i że przeto wkrótce się rozchwieje.

Z za morza przyniósł także telegram dość ważne wiadomości. Wojska unii miały znowu porazić separatystów w twierdzy Bonunteon, a z Vera Cruz donoszą, że komisarze mocarstw sprzymierzonych powrócili z Mexyku z pełnomocnikiem prezydenta Juareza, który uznaje wszelkie pretensye mocarstw, przyrzeka dalsze gwarancye, i radby widocznie załatwić całą sprawę w drodze dobrowolnych układów.

Sprawy krajowe.

(Dalszy ciąg nowych statutów banku narodowego austryackiego)

Dział trzeci stanowi o czynnościach banku narodowego i stawia w pierwszym rzędzie §. 14. przyznane mu wyłączne prawo i przywilej wydawania bezprocentowych asygnatów na siebie samego (banknotów) płatnych na okaziciela, które jednak na sumy niżej 10 reńskich wydawane być nie mogą, i na każde żądanie okaziciela (§. 15) w głównej kasie w Wiedniu w monecie srebrnej w pełnej nominalnej wartości wypłacane być winny. Dyrekcya zaś banku starać się o to powinna, ażeby bank taki zapas brzęczącej gotowizny zawsze posiadał, jaki potrzebny się okaże do wypełnienia tego obowiązku. §. 16. stanowi pod względem pokrycia banknotów, iż jeżeli suma w obiegu będąca nie przenosie trzechkrotnej sumy kapitału bankowego, to jest że nie będzie więcej wynosić jak 330 milionów, to w takim razie na pokrycie jej znajdować się musi w banku zapas gotowizny, lub sztabów srebra wyrównywający $^1/_3$ części banknotów w obiegu będących; o ile by zaś ilość takowych przewyższała stosunek dopiero wskazany, na tenczas każda przewyżka pokrytą być musi nie już $^1/_3$ częścią lecz połowę gotowizny lub srebra w zapasach banku znajdować się winnych; na przypadek zaś, gdyby suma wydanych banknotów przechodziła 440 milionów w takim razie każda kwota po za obrębem tej sumy będąca, winna być pokrytą zapasem gotowizny lub srebra w całkowitej wartości. O ile zaś banknoty w obiegu zostające nie będą pokryte zapasem gotowizny lub srebra o tyle pokryte być winny wexlami dyskontowanemi lub obligacyami, na które pożyczki udzielono, nakoniec własnemi listami zastawnemi banku, według §. 44 statutów dla wydziału hipotecznego już spłaconemi, i mogącemi znów w obieg być puszczone; ogólne zaś sumy podobnych listów zastawnych nie może przenosić 20 milionów i takowe tylko w $^2/_3$ częściach nominalnej wartości przyjęte być mogą. Za zezwoleniem ministra skarbu, miasto srebra w sztabach może być i złoto gwoli pokrycia użyte. Przy miesięcznej publikacyi stanu swego (§. 31). Bank winien poszczególe wymienić ilość i rodzaj pokrycia jakie się w jego posiadanie znajdują § 17. przyznaje banknotom prawo iż we wszystkich wypłatach prywatnych przyjmowane być muszą i do kas publicznych przyjmowane będą krom królestwa Lombardo-weneckiego, gdzie przymus ten miejsca mieć nie będzie. §. 18. zastrzega, że banknoty nie mogą być amortyzowane. §. 19. stanowi, że przy ściąganiu jednej kategoryi lub całego nakładu banknotów, tudzież przy expiracyi przywileju bankowego, bank wszystkie banknoty spłacać winien srebrem według nominalnej wartości. §. 20. orzeka, iż po upływie sześciu lat od terminu wyznaczonego do ściągnienia pojedynczej kategoryi banknotów. Bank nie jest już obowiązany do zamiany lub wypłaty banknotów z obiegu wywołanych. Według §. 21. bank narodowy austryacki prowadzi rachunki w walucie austryackiej i ma prawo *a)* do eskontowania wexli, *b)* do wypożyczania na zastaw, *c)* do przyjmowania depozytów, *d)* do przyjmowania wexli i pieniędzy na rachunek bieżący, *e)* do wydawania asygnacyj na własne swoje kasy, *f)* do wypłacenia kuponów ubiegłych obligacyj indemnizacyjnych; *g)* do kupna i przedaży srebra i złota tak w monetach jako i w sztabach, tudzież wexli na place zagraniczne, a to gwoli utrzymania prawnego stosunku zapasu swego materyalnego do ilości kursujących banknotów, *h)* udzielenia pożyczek hipotecznych, na zasadzie statutu i regulaminu najwyższem postanowieniem z dn. 16. marca 1856 roku zatwierdzonych i rozporządzeniem ministeryalnem z d. 20. marca tegoż roku (w Dzienniku praw nr. 36) ogłoszonych. Rok bankowy poczyna się z dniem 1. stycznia a kończy z dniem 31. grudnia.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

(Rozporządzenie względem języków w Węgrzech.) Król. węgierskie Namiestnictwo wydało pod dniem 12. lutego intimat do wszystkich gimnazyów katolickich w Węgrzech, którego ustępy najważniejsze są następujące:

Język niemiecki musi być we wszystkich gimnazyach przedmiotem obowiązkowym. Co do kwestyi, czy inny język, nie węgierski, ma być wykładowym, mianowicie w nauce religii, która powinna być udzielana w języku najlepiej przez uczniów rozumianym, postanawia się, ze w gimnazyach Budy, Pesztu (świeckie), Preszburga, Oedenburga, Altenburga węgierskiego i Günsu język niemiecki szczególnie uwzględnionym być powinien, w gimnazyach w Neusohl, Eperies, Leutschau, Szemnicy i Nitrze język niemiecki i słowiański, w gimnazyum Temeszwarskim język niemiecki, rumuński i serbski, w Wielkiem Beckerek serbski i niemiecki, w M. Sziget rumuński i ruski, a w Ungwarze ruski. Ponieważ Namiestnictwo nie posiada dokładnych wiadomości względem rzeczonych gimnazyów, i oznaczyć nie może, w jaki sposób i w jakim stosunku języki ojczyste mają być jako wykładowe użyte, aby to stosunkom narodowości mieszkańców z okolicy rzeczonych gimnazyów życzeniom i większości uczniów odpowiedziało, przeto wzywa się dyrektorów gimnazyalnych, aby względem tego niezwłocznie naradzili się z profesorami, aby kwestyę rozważyli dobrze, bez namiętności i źle zrozumianego patryotyzmu, i nareszcie, aby o zdaniu swojem król. wegierskie Namiestnictwo dla powzięcia ostatecznej uchwały zawiadomili.

Hiszpania.

Madryt, 20. lutego. (Stan w San Domingo.) *Epoca* donosi z San Domingo, ze w wielkiej liczbie przybyli tam osadnicy hiszpańscy, którym włości wydzielono. Rząd został z tej przyczyny wezwany prawo własności ziemskich ustalić, i włości państwa oddzielić od włości prywatnych, aby uniknąć złych skutków, na które byłaby narażona Kuba, gdzie rząd nie posiada ani kawałka ziemi na własność. Ostrzegają też rząd, aby wolnym murzynom z Kuby nie pozwalał osiedlać się na wyspie San Domingo i raczej posyłał ich do Fernando Po, i Annobon, a San Domingo, aby tylko białymi zaludniał. Uprawa tytoniu, kawy, kakao i bawełny nie potrzebuje rąk murzynów, a przynosi znaczny dochód. San Domingo zakwitnie niebawem, jeżeli tylko bezpieczeństwo osób i własności, równość w obliczu prawa, wolność handlu i dobre ustawy szanowane będą.

(Kapitan okrętu „Sumter“ aresztowany.) Telegram madrycki z 25. b. m. donosi, że kapitan „Sumtera“ został w Tangerze aresztowany na żądanie konzula Stanów zjednoczonych, który w Gibraltarze rezyduje. Dowódca „Tussarory“ udał się natychmiast do Tangeru.

Francya.

Paryż, 27. lutego. (Posiedzenie senatu.) Posiedzenie senatu z dnia 24. lutego, chociaż mniej gwałtowne jak onegdajsze, było jednak bardzo ożywione. Po zwykłych upomnieniach prezesa do umiarkowania, margrabia de la Roche Jacquelin usprawiedliwiał się w krótkiej przemowie z czynionych mu zarzutów. Po nim baron de Richmont, mówiąc przeciwko wolności druku, zakończył oświadczeniem, iz obecne położenie Francyi nic nie zostawia do życzenia, że kiedyś wybije godzina uwieńczenia dzieła Cesarza „koroną wolności“, tego zaś trzeba oczekiwać spokojnie i nie kompromitować całego dzieła nierozważnym pospiechem. Wstąpił potem na mownicę margrabia de Boissy; długa jego mowa, zdradzająca nieznajomość pierwszych pojęć parlamentarnych, zapełniła największą część posiedzenia. Miał on mówić o sprawie amerykańskiej, lecz pomimo uwag prezesa, wcale o niej nie wspomniał, mówiąc że do Ameryki bardzo jest daleko, i tak prędko zajść tam nie może. Wśród śmiechu powszechnego i wołania „do porządku“ rozprawiał o margrabim de le Roche Jacquelin, o księciu Napoleonie, o senatorach i radcach stanu, o wojnie krymskiej i chińskiej, twierdząc że więcej w interesie Anglii niżeli Francyi były prowadzone, a pierwsza z nich 1400 milionów franków kosztowała, o wojnie włoskiej, pełnej chwały i zaszczytu, lecz nie przynoszącej Francyi żadnej korzyści, skończył zaś oświadczeniem, iż za te pieniądze co wojny te i wyprawy kosztowały raczej było wojować z Anglią i zająć Londyn. Tu tak powszechne wybuchły śmiechy, iż prezes zwrócił uwagę mowcy na to, że stenografowie będą musieli wspomnieć o tym śmiechu w swych relacyach. Nie dał się tem zbić z toru mowca i jeszcze kilka chwil w tym duchu rozprawiał. Odpowiedział mu jenerał Montauban hrabia Pelikao, dowodząc, że wojna chińska zarówno była korzystną dla Francyi jak dla Angli, zaś minister Billault odparł insynuacye dążące do obudzenia dawnej nienawiści przeciwko Anglii, co teraz wcale nie jest na czasie. Poczem senatorowie Thayer i Dupin mówili przeciwko rozporządzniu, mocą którego stowarzyszenie S. Wincentego a Paulo rozwiązane zostało.

Na posiedzeniu z dn. 25. lutego przemówił książę Napoleon, prostując fakt osobisty, w słowach następujących: „Panowie Senatorowie! „Wczoraj jeden z mowców zakończył swą mowę następującemi słowy: „Jest to zawsze korzyścią poznać się wzajemnie i można było widzieć z jaką jednomyślnością i swobodą cały senat powstał, gdy mozna było wierzyć, ze sztandar linii młodszej naprzeciw sztandaru linii starszych zatknięty zostanie.“ Nie byłem tu obecnym jak słowa te wyrzeczono i dopiero je w *Monitorze* wyczytałem. Odpowiadam na nie jedynie przez uszanowanie dla senatu, który je słyszał, i dla kraju, który je czytać będzie. Gdy w przeszłym roku podobne insynuacyi słyszeć się dały, odpowiedziałem na nie tak jak musiałem. Dzisiaj powtarzam przed senatem i przed całym krajem, ze całe moje usiłowanie na tej mownicy i w obec kraju, skierowane jest jedynie ku obronie konstytucyjnego i wolnego cesarstwa. W jednym ustępie dzieł swoich powiedział Kuzyn mój, „że rządy Napoleona prędzej znieść mogą wolność niżeli każde inne, a to z tego powodu, że wolność rządy te wspierała, obaliłaby zaś rządy na mniej silnej postawie oparte. Mamże jeszcze dodać, że wolność ta w życie wejść musi, przy następstwie tronu konstytucyą naszą przewróconem? Niechaj inni o tem zapomną, dziwić mię to nie będzie. Co do mnie, pamiętałem o tem w ten czas jak Ludwik Napoleon był w więzieniu, lub na wygnaniu, dzisiaj pamiętałem o tem jeszcze bardziej, bo obowiązek mój wiąże mię z Cesarzem i jego synem, a obowiązek ten zgadza się

zgadza sie z dawnem mojem przywiązaniem, które się nigdy nie zmieni. Mocno zaś postanowiłem odpowiadać w przyszłości tylko pogardliwem milczeniem na insynuacye osoby mojej dotyczace.

Przed czternastoma laty nie była Francya w dniu 24. lutego tak silnie wewnetrznie wzburzona jak dziś, lubo na wypadki ówczesne nie było prawie żadnej, bezpośredniej skazówki. Sceny na ostatnich trzech posiedzeniach senatu, mowa ks. Napoleona, list jenerała Montauban do Cesarza i odpowiedź cesarska, procesye studentów od profesora Renan do księcia Napoleona, wszystko to nadzwyczaj poruszylo umysly.

Co do oświadczeń p. Baroche w senacie, dziennik *le Temps* robi uwagę, iz zaprzeczona odpowiedzialność rządu ze stanowiska prasy dziennikarskiej koniecznym jest skutkiem obecnego systemu prasowego, i kończy uwagi swe następującemi słowy:

„Pomimo wyraźnych, oświadczeń p. Baroche, żywimy zawsze nadzieję, że rzad w krótce uczuje położenie uwolnienia się od odpowiedzialności za rozprawy dziennikarskie, nie zaś konieczność tę tak dobitnie nie wykazuje, jak właśnie hałaśliwe dyskusye w senacie."

Le Constitutionel donosi, że minister spraw wewnętrznych zniósł cenzurę na dzienniki angielskie, krom kilku pism skandalicznych, i spodziewa się, że krok ten zyska pochwałę prawdziwych przyjaciół wolności w obu krajach.

Włochy.

Neapol. 13. lutego. (Nowe instytucye w Neapolitańskiem.) W skutek rewolucyi powstały różne nowe instytucye, z których najpierwszą było zaprowadzenie gwardyi narodowej w każdem mieście, w Neapolu miało jej być 2000, liczba ta jednak nie była nigdy skompletowana. W czasie pochodu Garibaldego i w pierwszej chwili zapału cała ta gwardya narodowa poszła za szałem jedności Włoch. Liczne jednak błędy rządu piemonckiego sprawiły to, iż większa część gwardyi narodowej, zwłaszcza w prowincyi, wytrzeźwiała z chwilowego szału i zmieniła swe zdanie. Złozona ze wszystkich klas ludności, gwardya narodowa wieleby dla rządu uczynić mogła, utrzymując wszędzie spokojność i bezpieczeństwo. Ale rzad piemoncki na gwardyę narodowę liczyć nie może, bo większość jej jest za Burbonami. Dla tegoż w Neapolu odebrano gwardyi narodowej wiele odwachów, które dawniej do niej należały. W prowincyach gorzej jest jeszcze pod tym względem, dla tego pozycya rządu piemonckiego bardzo tu jest trudna i nie pewna.

(Ruchy w wojsku.) Wojska piemonckie w południowych włoszech stojące, koncentrują się na granicę rzymskiej, jutro odchodzi z tąd jeden batalion. O powstańcach cokolwiek ucichło, bo nastała zima dość ostra i góry Apeninu śniegiem są okryte. Zawsze jednak słychać o jakichś walkach z powstańcami. Dnia 7. lutego wojsko piemonckie spotykało się pod Pompei z powstańcami, 2 zabito a jednego wzięto w niewolę i zaraz rozstrzelano. Piemontanie stracili pięciu ludzi. W Kalabryi, Apulii i w Capitanacie pokazują się także powstańcy w różnych miejscach, nakładają rekwizycye i chronią się potem w góry i jaskinie.

Wiadomości handlowe.

Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w pierwszej połowie lutego b. r. na targach w obwodzie krakowskim.

	Miejsce targu											
	Biała		Kenty		Kraków		Maków		Myślenice		Jendrychów	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austryackiej											
Mec pszenicy . . .	5	87	5	.	5	92	6	50	5	50	5	50
„ żyta . . .	3	77	3	62	3	66	4	50	3	80	3	90
„ jęczmienia .	2	58	2	82	3	1	3	.	3	.	3	.
„ owsa . . .	1	45	1	45	1	53	1	50	1	70	1	50
„ hreczki . .	6	82	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.
„ kukurudzy .	4	70	.	.	4	50	.	.	.	.	.	.
„ kartofli . .	1	76	1	30	1	50	1	20	1	30	1	40
Cetnar siana . . .	1	9	.	97	.	98	.	80	1	.	1	.
„ wełny	118	.	.	.	86	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia konicza	.	.	.	.	40	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	6	.	5	25	13	.	4	92	7	40	5	50
„ „ miękkiego	4	.	3	70	10	.	4	2	5	20	4	50
Funt mięsa wołowego	.	18		15	.	21	.	14	.	15	.	15
Mas okowity . . .	.	84	.	80	.	85	.	80	.	96	1	.

Ostatnie wiadomości.

Bruxela. 1go marca. Dzisiejsza „Independance" donosi, że pan Thouvenel w odpowiedzi na reklamacyę księcia Metternicha względem mowy księcia Napoleona oświadczył, że rząd nie przyjmuje na siebie żadnej odpowiedzialności, i przyrzekł korzystać z pierwszej sposobności, aby potwierdzić publicznie wyborne stosunki między Austryą i Francyą.

Vera Cruz, 29. lutego. Miramon został uwięziony i przybył do Veracruz. Komisarze związkowych powrócili z Mexyku. Juarez przyjął ich z wielką czcią i starał się wyjednać, aby siły zbrojne związkowych wsiadły znowu na okręta, i zostawiły tylko straż 2000 ludzi. Przyznał, że rząd nie dopełnił swoich zobowiązań względem cudzoziemców, i gotów jest dać dalsze gwarancye. Pełnomocnik prezydenta Juareza powrócił z komisarzami. Zdaje się, że przyjdzie do dalszych konferencyj. Nie stoczono ani jednej potyczki. Siły zbrojne gotują się do drogi w głąb kraju, jeżeli żądania odrzucone będą.

Nowy York, 15. lutego. Federaliści przypuścili szturm do twierdzy Bonunteon. Ogień trwał kilka dni. Trzy działa po stronie konfederacyi zdemontowano. Mówią, że federaliści zdobyli lewą redutę. Mnóstwo trupów padło z obu ston. Z dobrego źródła zapewniają, że wojska konfederacyi opuściły Bowlig Green, federaliści dążą ku Nashville i Memphis.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 3. marca.

Hotel europejski: PP. Wiśniewski Tad., z Krystynopola. — Vivien Jan, z Wysocka.

Hotel Langa: Korytko Eugen., z Piadyk. — Br. Bronicki Emil, z Horeczka.

Hotel angielski: Rüsser Herman, c. k. lekarz pułku, z Wiednia.

Hotel krakowski: Tyszkowski Adam, z Dobrzaniec. — Łopacki Ludwik, dr. med., z Tarnopola.

Zajazd Kuhna: Moszczański Józef, ze Srok. — Yonga Wit., z Starego Sioła. — Bogusz Adam, z Drohobycza. — Bogusz Apol., z Koniużek królewskich.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 3. marca.

PP. Smalewski Klem., do Kawska. — Rycalski Felix, do Hupczy. — Pomczański Jędrzej, do Czereza. — Hr. Potocki Jul., do Bilczy. — Roszkowski Antoni, do Brykowa. — Czajkowski Hip., do Bóbrki. — Croasse Lud., do Kożelowa. — Dylewski Mar., do Rolowa. — Dwernicki Got., do Zawala. — Rybczyński Jan, do Uherzec. — Hr. Bierzyński Józef, na Wołyń. — Łopuszański Bol., do Czyżyk — Biliński Jan, do Huty Obedyńskiej.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 1. i 2. marca 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	''' 323.41	— 2.6	91 7	połud.-zach. sł.	pochmurno
2. god. po poł.	324.38	— 1.3	94 9	zachodni „	śnieg
10. god. wiecz.	326 13	— 3.7	82.4	„ „	pochmurno
Wysokość śniegu 8 '''.					
7. god. zrana	''' 326.22	— 9.7	92.5	półn.-zach. sł.	mgła
2. god. po poł.	324.71	— 2 2	88.4	połud.-zach. „	pochmurno
10. god. wiecz.	323.38	— 4 5	87.8	południowy „	„

Kurs lwowski.

Dnia 3. marca		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	46	6	52
Dukat cesarski . .	„ „	6	47	6	53
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	19	11	32
Rubel srebrny rosyjski .	„ „	2	14	2	16
Talar pruski	„ „	2	4	2	6
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	79	58	80	33
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	83	58	84	38
Akcye gal. kol. żelaz Karola Ludwika	bez kuponów	195	33	197	33
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	69	32	69	90
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	83	33	84	25

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 3 marca.	Instytut kupuje zł.	Instytut kupuje c.	Instytut sprzedaje zł.	Instytut sprzedaje c.	Za kupon wypada zł.	Za kupon wypada c.
Nowe prócz kuponów 100 po w. a.	79	75	80	25	—	$68^{8}/_{9}$
Dawne „ „ 100 „ „	83	74	84	26	—	$72^{1}/_{3}$

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 3 marca.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 84 05. Metaliki po 5% za 100 zł. 70 30; po $4^{1}/_{2}$% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 826.—; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 199.20; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 137.80. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.55. dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 136 50.

Kurs giełdy wiedeńskiej

Dnia 1 marca.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.

	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	65.30	65.40
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	83.90	84 —
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	84.20	84.30
Z r. 1851, ser. B po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	70.—	70.20
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	70.20	70.60
dtto. „ 4½%	61.75	62.—
dtto. „ 4%	54.75	55.—
dtto. „ 3%	41.25	41.50
dtto. „ 2½%	36.—	37.—
dtto. „ 1%	14.25	14.50
Przez. do wylos. z r. 1839	139.—	139.50
„ „ 1854	90.75	91.25
„ „ 1860	90.60	90.80
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł.	95.75	96.25
Renty Como po 42 lir. aus.	16.50	17.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	68.50	69.—
„ „ „ 4½%	61.—	61.50
„ „ „ 4%	54.—	54.25
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju 3½%	46.50	47.50
„ 3%	—.—	46.—
„ 2½%	45.—	45.50
„ 2¼%	—.—	39.—
„ 2%	34.50	35.—
„ 1¾%	—.—	30.50
dtto. z procent za granicą 5%	68.50	69.—
„ 4½%	60.—	61.—
„ 4%	53.—	53.50

B. Krajów koronnych.

Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.:

	pien.	towar.
Niższej Austryi	88.50	89.—
Wyż. Aust. i Salb.	86.50	87.—
Czech	89.50	90.—
Morawii	89.50	90.—
Szląska	88.—	88.50
Styryi	88.—	88.50
Tyrolu	96.—	97.—
Kar., Krainy, i Wyb.	87.—	88.50
Węgier	71.—	71.50
Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	74.50	75.—
Galicyi	69.30	69.50
Siedmiogr. i Bukow.	67.75	68.50
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	—.—
Wen. pożyczka z r. 1859	99.—	100.—
Dług Tyrolu po 5%	68.50	69.—
„ 4%	54.—	54.25
„ 3½%	46.50	47.50
Dług Salcburga „ 3%	38.—	38.50
„ 2½%	32.—	32.50
Dług Krainy „ 2%	25.—	25.50
„ 1¾%	21.50	22.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	16.—	17.—
„ 2½% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 2¼% za 100 zł.	12.—	13.—
„ 2% za 100 zł.	11.—	12.—
„ 1¾% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	820.—	822.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	198.50	198.70
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	615.—	617.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	2137.—	2139.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	274.—	275.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	155.—	156.50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	127.50	128.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	273.50	274.50
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 160 zł. (80%)	195.—	195.50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	23.—	25.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	81.—	82.—
Kolej Busztehradzka po 500 zł. m. k.	710.—	720.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	160.—	162.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	156.—	158.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	433.—	435.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	226.—	228.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	396.—	398.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	400.—	402.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	195.—	200.—

4. Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6let. po 5%	103.—	103.25
	10 „ 5%	97.50	98.—
	przeznacz. do los. po 5%	91.—	91.50
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 m. 5% za 100 zł.	—.—	—.—
	przez. do los. po 5%	85.50	85.75
Gal. Tow. kred. po 4%		79.—	80.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.50	98.50
detto detto w srebrze uproc. za 100 zł. w. a.	101.75	101.90
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	145.75	146.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	96.25	96.75
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	138.75	139.25
Kol. Gloggn. za 100 zł.	81.50	82.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	96.50	97.—
Lloyda za 100 zł.	90.	91.

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	127.90	128.10
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	99.75	100.25
Pożycz. Tryes. po 100 zł. w. a.	126	127.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	38.75	39.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	100.—	100.50
Salma „ 40 „ „	39.50	40.—
Palffiego „ 40 „	39.75	40.—
Clarego „ 40 „ „	37.—	37.50
St. Genois „ 40 „ „	37.25	37.75
Windischgrätza 20 zł. „	22.50	23.—
Waldsteina 20 „ „	24.75	25.25
Keglevicha 10 „ „	16.75	17.—

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	116.90	116.75
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	116.85	117.—
Genua za 100 lir. pi m.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	103.—	103.—
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	137.90	138.—
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	54.65	54.70
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. wał.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien	towar.
Dukaty ces. men.	6.55	6.56
dtto. pełnej wagi	6.54	6.55
Korona	19.—	19.05
20frankówka	11.—	11.01
Rosyjski impery.	11.30	11.32
Talar związkowy	2.04½	2.05
Srebro	136.25	136.50
Kurs korony w k. kasach	13 zł.	50 c.

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY stanu galicyjskiej kasy oszczędności

z dniem 28. lutego 1862.

Stan czynny.

		zł.	kr.	den.
Gotowizna		54.608	19	—
Papiery publiczne:	a) nieulegające kursowi i płatne za okazaniem	9	47	—
	b) „ „ z terminem najdłuższym sześciu miesięcy	462.099	—	—
	c) sprzedajne po kursie	278.398	64	—
Zastawy: kwoty udzielone na papiery i monety z terminem najdłuższym dni 90		226.315	50	—
Weksle: których termina nie nadeszły „ „ „ „		160.400	—	—
Pożyczki hypot.:	a) ziemskie	1,982.258	53	—
	b) miejskie	879.327	78	—

Rachunek różnych osób: drobne należytości i niedobory . . . zł. 2.202 kr. 98 d.

Stan bierny.

Wkładki na książeczki: było z końcem zeszłego miesiąca	zł. 3,528.043 kr. 61 d. —		
w m. b. włożyło 841 stron zł. 60.517 kr. 75 — d.			
„ „ „ wypłacono 541 stron „ 69.704 „ 56 — „			
Przewyżka zwróceń	zł. 9.186 kr. 81 „ —	zł. 3,518.856 „ 80 „	
Zakłady publiczne na rachunkach ciągłych mają		45.436 „ 80 „	
Ogóły	zł. 3,883.498 kr. 11 d. —	zł. 3,566.496 kr. 58 den.	
Odjąwszy sumę mniejszą od większej	„ 3,566.496 „ 58 „ —		
Przewyżka surowa stanu czynnego stanowiąca fundusz do rozliczenia się w końcu roku ze stronami z należnych im prowizyi	„ 317.001 „ 53 „ —		

Lwów, dnia 28. lutego 1862.

Od Dyrekcyi galicyjskiej kasy oszczędności.

Laskowski. S. Krawczykiewicz.

KRONIKA.

(Wiadomości lokalne.) C. k. władza bezpieczeństwa pochwyciła i oddała do sądu kilku następujących sprawców kradzieży i oszustw: jeden z nich ukradł 35 zł. BN. 25 rubli i drobiazgi, inny kosztowności w wartości 80 zł., kto inny ukradł z powozu worek z drobiazgami wartości 42 fr. inny bieliznę ze strychu. Oprócz tych pochwycono spółkę 5 złodziei, którzy z zamkniętych pokojów skradli wiele odzieży; jednego, który w gospodach i kawiarniach kradł suknie wierzchnie, jednego, który włamał się do jatki rzeźniczej i skradł 1½ cetnara mięsa, jednego, który oszustwem przychodził w posiadanie pieniędzy i rozmaitych rzeczy, nareszcie chłopca od zegarmistrza, który skradł 5 zegarków i drobiazgi.

(Konsumcya tytoniu w Austryi.) Sprzedaż wszelkiego rodzaju materyałów tytoniowych przyniosła w Austryi 1861 r. 52,448.185 zł. t. j. o 228.776 zł. mniej jak r. 1860. W skutek samowolnej sprzedaży tytoniu w Węgrzech i Siedmiogrodzie, jako też przemytnictwa, dochód z tytoniu zmniejszył się w tych krajach i w Galicyi zachodniej o 2,179.320 zł., ale za to powiększył się w królestwie Lombardo-weneckiem, w Tyrolu, Czechach i Galicyi wschodniej o 1,326.336 zł. — Konsumcya cygarów powiększyła się o 35.6 mil. sprzedaż prawdziwych cygar zagranicznych zmniejszyła się w r. 1861 o 18.8 pct, co pochodzi z kursu waluty i podwyższenia cen. Wprowadzono 66.404 cetnary tytoniu surowego, a 838 cet. wyrobów tytoniowych, wyprowadzono zaś 77.927 c., z których 74.241 do Sardynii.

(Duchowieństwo katolickie w Irlandyi.) W Irlandyi znajduje się obecnie 4 arcybiskupów i 29 biskupów. Tym podlega 1036 proboszczów mających parafie, a 1491 plebanów pomocniczych i t. d. Tworzą oni tak zwane duchowieństwo sekularne czyli parafialne, i mają seminaryum w Maynooth utrzymywane kosztem państwa. Oprócz wspomnionych jest jeszcze 529 księży do wyręczenia służących, a tak ogólna liczba duchowieństwa katolickiego w Irlandyi wynosi około 3058 osób. Ponieważ według ostatnich obliczeń ludności katolickiej w Irlandyi jest 4,490.583 głów, przeto jeden kapłan przypada na 1468 dusz. W roku bieżącym liczba duchownych w stosunku do lat poprzednich powiększyła się o 23. W seminaryum w Maynooth jest miejsce dla 520 kandydatów, a że czas nauki trwa 8 lat, przeto wychodzi corocznie 60 księży, którzy wedle aktu parlamentarnego nie mają być użyci do misyj zagranicznych, lecz muszą pozostać w kraju. Jest jeszcze 35 innych seminaryów i kolegiów które nie pobierają żadnych od państwa zasiłków. Kościołów i kaplic rzymsko-katolickich znajduje się w Irlandyi 2339, konwentów żeńskich 84, klasztorów żeńskich 164, klasztorów i konwentów męskich 1388. W Anglii i Szkocyi jest 1388 księży katolickich, a 1019 kościołów; oprócz tego 60 zakonników i 162 zakonnic. — W parlamencie zasiada 31 katolików, samych Irlandów, z wyjątkiem pana Howard, reprezentanta z Arundel.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*